

КАЙСИЯ

Кайсията е топлолюбиво дърво, което достига височина до над 8м и живее 40-60 години. Листата му са елипсовидни и лъскави, а цветовете - бели или розови. Плодовете са месести с костила, чиито ядки хората използват като заместител на бадема. Цветът на зрялата кайсия е от бледожълт до оранжев, някои сортове са мъхести.

Кайсията произхожда от Югоизточна Азия и западна Армения, където в планините и сега се среща в диво състояние, райони на безснежна студена зима с постоянна температура и топло лято с падащи до 75% от годишната сума на валежите през лятото. Това определя и изискванията, които има към факторите на растеж и развитие.

Кайсията е **топлолюбиво растение**. За нормалното развитие и плододаване е необходима температурна сума през вегетацията не под 2800°C. По време на естествения зимен покой, кайсията понася ниски температури до -27-28°C, но при положителни температури 10-12°C в началото на зимния покой, устойчивостта ѝ към ниски зимни температури се понижава. Във фаза показванена на чечелистчетата кайсията понася температура до -10°C, при отваряне на цветовете до -2-1°C. Като растение формирано при постоянни ниски температури през зимата в райони с променливи положителни температури в началото на зимата и повратни пролетни студове, кайсията търпи поражения по пъпките, цветовете и завръзките, което често компрометираща реколтата.

За да се получава редовен и нормален добив, кайсията изисква **напояване**. Общото количество вода, което растенията използват за транспирация и се изпарява от почвата от един декар площ, при нормална гъстота на растенията за една година е 650-700 куб.м. Разпределено неравномерно по сезони, количеството на валежите у нас в районите на отглеждане на кайсията е 350-450 куб.м. Това предизвиква нуждата от напояване. При недостатъчна влага в почвата, кайсията трудно преодолява трайното задържане на високи летни температури и ниска атмосферна влажност. Най-добрият метод за контролирано и ефективно напояване е капковото напояване.

В началото на вегетацията, кайсията използва зимната влага в почвата. Критични за кайсията са периодите около втвърдяването на костилката, зреенето на плодовете, залагането на плодни пъпки през юли и формирането им през септември-октомври. Недостигът на влага предизвиква издребняване на плодовете, по-твърда консистенция на

плодовото месо и по-ниски вкусови качества на плода. Компрометиращо е залагането на плодни пъпки и формирането им за следващата година. Плодните пъпки формиращи при недостиг на влага в почвата не устояват на ниските зимни температури. Високата тамосферна влажност и преовлажнената почва благоприятстват развитието на ранно кафяво гниене по кайсията, което предизвиква опадане на цветовете и загиване на връхните части на младите летораста, а и на целите летораста.

Кайсията се развива доста добре на **различни почвени типове**. По нейната приспособимост към почвата някои автори я сравняват с лозата.

Едно от основните изисквания е почвите да бъдат дълбоки, пропускливи, с ниско ниво на подпочвените води и сравнително добре запасени с хранителни вещества. Отглеждана на по-леки и пропускливи места кайсията се развива и плододава добре при по-обилно

органично и минерално торене и поливане в сушата. При дълбоките и пропускливи почви корените на кайсията понякога достигат и до 7-9 м дълбочина, което позволява да се отглежда и при неполивни условия. Не са подходящи тежките, непропускливи почви, при които се задушават корените и има смолотечения по стъблото.

Кайсията добре вирее както на слабокисели, така и на слабоалкални почви (рН от 5,5 до 7,5). Тя, както и бадемът, не страда от по-високо ниво на активни карбонати в почвата, каквито са варовитите почви.

Още в първите години след засаждането корените се развиват доста интензивно и до известна степен превишават проекцията на короната. Установено е, че още към 4-та – 6-та година след засаждането корените на кайсиевата подложка почти напълно заемат площта, която им е определена. Основната маса от тях е разположена под короната, което трябва да се има в предвид при обработките, торенето и напояването, особено когато това се извършва локално при отделните дървета. Активните корени се разполагат на дълбочина 60-70 см при по-младите растения, а по-нататък много от тях достигат и до 1,5 – 2,0 м. В зависимост от почвените условия отделни корени проникват и до 7 - 9 м дълбоко в почвата. В хоризонтално направление корените се развиват най-много на разстояние 2-3 м от стъблото.

Деси Голичева

Аквямат2000 ООД

София 1124, ул. "Хан Омуртаг" № 48 тел./факс: +359-2-943-00-00; 943-44-22;
E-mail: office@aquamat2000.com
Бургас, ул. „Одрин“ №7, град Бургас 8000; Тел./факс: +359-56-828-555,
Мобилен тел: +359-898- 444-155; E-mail: sklad@aquamat2000.com
Граф Иг-натиево, ул. „Карловско шосе“ №52
тел./факс: +359-03107-2283, Мобилен тел: +359-899-959-926;
E-mail: plovdiv@aquamat2000.com

www.aquamat2000.com